

Till berörd remissinstans

Angående remissen om Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad

Detta gäller remissvar på ”Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad”

Dnr: 171-908/2016

Remisstiden sträcker sig till den 30 september 2016, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Finansroteln är Oscar Lavelid, tfn 076-122 92 32.

Remissvar skickas till:

- Finansroteln digitalt i Word-format. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Bilägg **inte** remissunderlaget. Det finns redan diariefört i kommunstyrelsens diarium.

Häfta **inte** ihop handlingarna.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Funktion SLK RI-remissvar eller
RI-remissvar.SLK@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Finansroteln

Remitteringsmapp**Ärende: Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad**

För yttrande senast: 30 september 2016

Stadsdelsnämnderna

Samtliga SDN

Facknämnderna

Samtliga facknämnder

ÖvrigaStockholms Stadshus
AB (samtlige bolag)
SU
KTH
Kista Science
City/Stiftelsen Electrum
SKL (IT-enhet)
SLL (IT-enhet)
IT&Telecom-företagen
Handelskammaren
LO i Stockholm

Handläggare
Stefan Carlson
Telefon: 08 508 29 824**Till**
Kommunstyrelsen

Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad, i enlighet med bilaga 1, godkänns.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge stadens bolagsstyrelser i uppdrag att anta ”Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad”, bilaga 1.
3. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att genomföra förutsättningsprojekt och samordna nämnders och bolags arbete med genomförandet av strategin.
4. Kostnader förenade med genomförandet av strategin samt uppdrag om genomförande av prioriterade projekt ska beaktas i samband med kommunfullmäktiges budget för kommande år.

Lars Rådh
StadsdirektörAnn Hellenius
It-direktör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i budget 2016 fått i uppdrag att i samverkan med AB Stokab, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden ta fram en strategi för *Stockholm som smart och uppkopplad stad* och ”sakernas internet” (Internet of Things).

I ärendet föreslås en strategi som syftar till att stimulera, vägleda och samordna insatser för att genom digitalisering bidra till målet om Stockholm som världens smartaste stad. En smart stad är en stad som utnyttjar digitaliseringens möjligheter för att göra livet enklare och bättre för invånare, företagare och besökare. I staden skapas kontinuerligt nya smarta tjänster som verkar för en innovativ stad. Tjänsterna som utvecklas måste utformas på ett sätt som skapar möjligheter för alla stadens invånare att dra nytta av dem, både de med hög digital mognad och tillgång till internet som de med lägre digital mognad och tillgång till internet.

Utöver strategin för Stockholm som smart och uppkopplad stad ska kommunstyrelsen under 2016 påbörja arbetet med en översyn av samtliga styrdokument inom it-området med inriktningen att skapa ett sammanhållet digitaliseringsprogram för Stockholms stad. Digitaliseringsprogrammet är ett långsiktigt styrdokument som omfattar allt som har med digitalisering i staden att göra, inklusive den fortsatta utvecklingen och förvaltningen av resultatet från genomförandet av strategin för Stockholm som smart och uppkopplad stad. I arbetet med digitaliseringsprogrammet kommer strategiska planer kopplat till digitalisering för stadens verksamhetsområden att tas fram i nära dialog med förvaltningar och bolag.

Den föreslagna strategin innehåller en tydlig målbild som tar avstamp i Vision 2040. Målbilden för den smarta staden är att skapa den högsta livskvaliteten för stockholmarna och det bästa klimatet för företagande. Detta uppnås genom att Stockholm blir ekologiskt hållbart, ekonomiskt hållbart, socialt hållbart och demokratiskt hållbart. Genom digitalisering, innovativa lösningar, öppenhet och uppkoppling byggs den smarta staden.

Vidare föreslås ett antal principer för genomförande och kommunikation i den smarta staden. Principerna omfattar bland annat inriktningen att investeringar styrs till projekt som ligger i linje med målbilden, att allt som genomförs i den smarta staden ska utgå ifrån målgruppernas behov och att Stockholms stad ska samverka mer internt och externt. Samverkan internt och externt med andra offentliga verksamheter, akademi, näringsliv och

invånare är av högsta vikt för att skapa den smarta staden för alla som bor, vistas eller verkar här.

Stadsledningskontoret föreslår även ett antal strategiska möjliggörande principer vilka krävs för att utveckla den smarta staden. Exempel på sådana principer är att staden ska ha gemensamma digitala plattformar, tekniska lösningar byggda på öppna standarder och avtal som möjliggör utveckling och innovation. Vidare är säkerhet och integritetsskydd samt öppna data av stor vikt.

Ett antal prioriterade projekt, här kallade verksamhetsprojekt respektive förutsättningsprojekt, föreslås för att påbörja genomförandet av strategin. Stadsledningskontoret föreslår även ett antal kostnadsfördelningsprinciper som bör gälla för utvecklingen av den smarta staden.

En strategi för kommunikation kopplad till den smarta staden föreslås för alla Stockholms stads verksamheter. En viktig uppgift i kommunikationsarbetet är att alla Stockholms stads verksamheter deltar i att identifiera gemensamma budskap, arenor och aktiviteter som kan stärka bilden av Stockholm som en smart och uppkopplad stad i världen. Varje verksamhet ansvarar för att kommunicera det som pågår inom respektive verksamhet. Kommunikation via Stockholms stads befintliga kanaler och dialog i sociala medier är prioriterat.

Förändringsarbetet inom varje verksamhet föreslås följas upp årligen av varje nämnd och bolagsstyrelse. Prioriterade verksamhetsprojekt kopplade till den smarta staden som utförs av facknämnder, stadsdelsnämnder och/eller bolagsstyrelser föreslås följas upp av respektive projektägare, men även rapporteras in centralt för att ge en samlad bild av stadens arbete. Indikatorer för att följa upp effekten av strategin föreslås tas fram i samband med digitaliseringsprogrammet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i budget för 2016 beslutat att en strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad och ”sakernas internet” (Internet of Things, IoT) ska tas fram. Kommunstyrelsen ska i samverkan med AB Stokab, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden ta fram strategin. Stockholm Business Region ska bistå med ett näringslivs-främjande perspektiv i framtagandet. Arbetet ska även omfatta en kostnadsprognos för att realisera strategin.

Stadsledningskontoret genom avdelningen för digital utveckling har utarbetat ett förslag till en strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad, vilken redovisas i bilaga 1, samt en kommunikationsstrategi, vilken redovisas i bilaga 2. Förslaget utgår ifrån Stockholms stads förutsättningar varför en kartläggning av pågående projekt har genomförts, vilken redovisas i bilaga 3. För genomförandet av strategin och för den långsiktiga utvecklingen mot att Stockholm ska bli världens smartaste stad föreslås ett antal prioriterade projekt, vilka redovisas i bilaga 4.

Området inom vilket strategin verkar regleras av flera styrdokument. Däribland styrdokument för it, vilka är under översyn genom digitaliseringsprogrammet. Föreslagen strategi existerar parallellt med och kompletterar andra styrdokument i staden, såsom:

- Digitaliseringsprogram för Stockholms stad
- Stockholms stads kommunikationsprogram
- Innovationsstrategi för Stockholms stad
- Stockholms stads miljöprogram
- Grön it-strategi för Stockholms stad
- E-strategi för Stockholms stad
- E-hälsa - Nationell it-strategi för vård och omsorg, tillämpning för Stockholms stad
- Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad

Ärendet

Som grund för att ta fram strategin har stadsledningskontoret haft dialog med cirka 250 personer. Stadsledningskontoret har organiserat och genomfört 13 stycken arbetsmöten, cirka 45 intervjuer, enkätundersökning med invånare samt omvärldsbevakning av andra smarta städer.

Arbetsmötena har hållits med representanter från berörda fackförvaltningar och bolag samt akademi och näringsliv. Arbetsmötena har fokuserat på: social hållbarhet; arbete, kultur och fritid; miljö och energi; trafik, transport och logistik; stöd och omsorg; byggnader och stadsplanering; teknisk infrastruktur; vatten samt förskola och skola. Vidare har fyra arbetsmöten med bredare tema genomförts tillsammans med näringsliv, akademi, invånare och startupföretag. Det har även genomförts direktdialog i stadshuset med invånare i olika åldrar från barn till pensionärer.

Intervjuer har genomförts med medlemmar i arbetsgruppen för den smarta staden. Arbetsgruppen består bland annat av representanter från de fackförvaltningar och bolag som ingår i digitaliseringsrådet samt representanter från projektorganisationer så som Urban ICT Arena. Vidare har intervjuer hållits med invånare i Stockholm.

Stockholms stads invånare har även hörts genom dialog via sociala medier samt en enkätundersökning som spridits via elektroniska kanaler vilken resulterade i över 3 350 svar. Invånarna tog i undersökningen ställning till stadens vision om att bli världens smartaste stad, utvärderade stadens nuvarande digitala kontaktytor samt kom med idéer på lösningar som kan bli del av den smarta staden. Cirka 50 enkäter har vid sidan av detta skickats till och besvarats av de stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och bolag som inte hörts genom arbetsmöten och intervjuer.

För att förstå erfarenheter från omvärlden har en omvärldsbevakning utförts. Identifierade initiativ i andra smarta städer har använts som inspiration i arbetsmöten. Dessutom har ett aktivt erfarenhetsutbyte skett med andra städer som kommit långt i sina satsningar för att bli smarta städer.

Arbetsmötena, intervjuerna och de interna enkätundersökningarna har fokuserat på tre områden:

- Utmaningar och möjligheter för Stockholm där digitalisering kan göra en skillnad
- Pågående och nyligen avslutade ”smarta” projekt inom respektive verksamhetsområde i staden
- Möjliga nya projekt inom den smarta staden med tydlig nytta

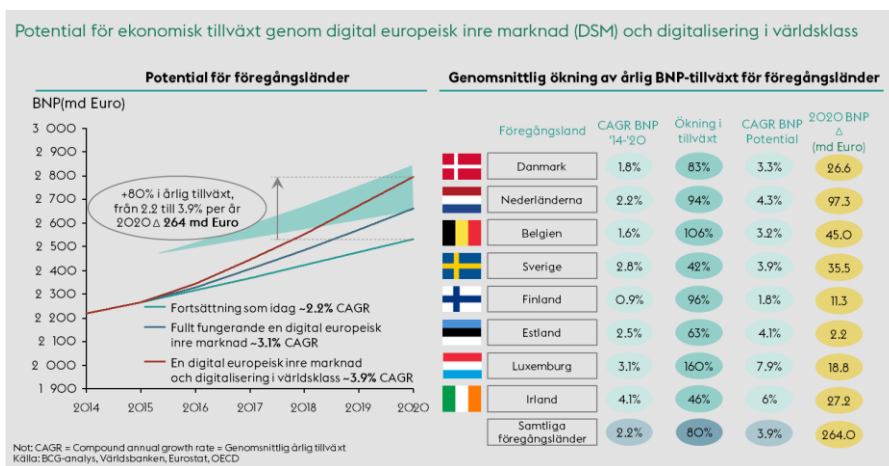
Behov och möjligheter för Stockholm

I ett Stockholm under förändring finns behov och utmaningar som delvis kan bemötas och tillgodoses genom smarta och digitala lösningar. Förändringen drivs bland annat av övergripande trender så som urbanisering, globalisering och ökad livslängd.

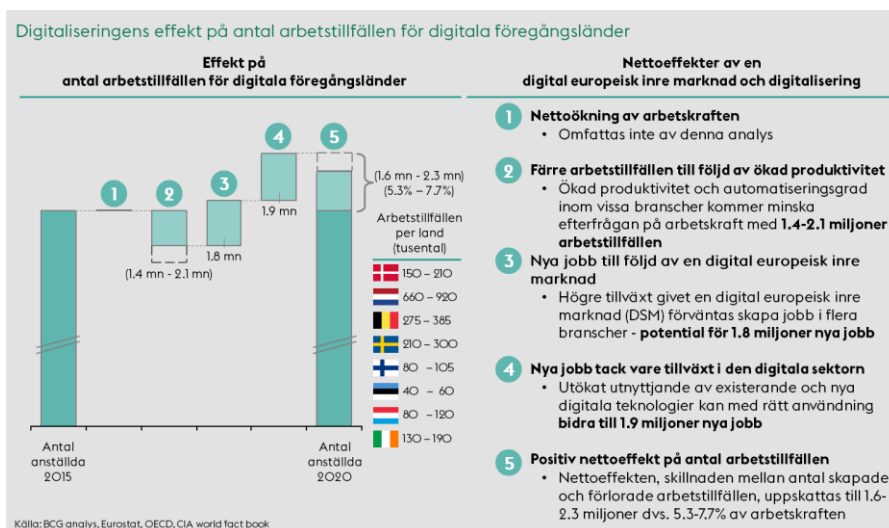
Digitaliseringen är en genomgripande transformation som drivs av utveckling av nya tekniker och förändrade beteenden vilket möjliggör nya former av tjänster och lösningar. Behov av och möjligheterna med digitalisering återfinns inom både näringsliv, samt på olika nivåer av stadens organisation och samtliga verksamheter.

Det finns också stora möjligheter med digitalisering för Stockholm och Sverige. Tillväxten för Sverige uppskattas kunna öka med cirka 40 procent fram till 2020 drivet av digitalisering. Denna tillväxt skulle kunna innebära mer än 200 000 arbetstillfällen för Sverige, med en stor andel av dessa i Stockholmsregionen.¹

Figur 1: Digitaliseringens möjliga effekt på tillväxten för flera europeiska länder

Figur 2: Digitaliseringens möjliga effekt på antal arbetstillfällen för flera europeiska länder

Allt fler människor och resurser koncentreras i och kring städer, såväl i Sverige som i världen. Urbanisering är i sig inte något nytt men utvecklingen går allt snabbare.

- Under 1950-talet bodde 30 procent av världens invånare i urbana områden och idag är motsvarande siffra 50 procent
- Enligt FNs prognos kan världens urbaniserade befolkning komma att stiga till 66 procent år 2050
- Under de senaste fem åren har befolkningsökningen i Stockholm legat på 17 000 personer per år i genomsnitt, vilket gör staden till en av Europas snabbast växande städer²

Bristen på bostäder minskar möjligheten för människor att flytta till Stockholms stad. Bostadsbristen i Stockholm har uppskattats kosta 21 miljarder kronor per år i form av minskad tillväxt och ökat utanförskap³. För att få bostäder till alla som vill flytta till Stockholm och alla nya stockholmare har staden som mål att bygga 40 000 bostäder fram till 2020. Samtidigt innebär EUs vatten-direktiv att både vattennära och icke-vattennära nybyggnationer måste ske på ett sätt som inte äventyrar målen för en vattenkvalitet med god ekologisk och kemisk status till 2021.

Den ökade befolkningsmängden innebär att antalet transporter av människor och varor ökar. Stadens miljömål pekar samtidigt på att biltrafiken bör minskas. Detta ställer krav på utvecklingen av kollektivtrafik, cykelbanor och gångbanor.

- 30 procent av de svenska utsläppen av koldioxid utgörs av utsläpp från vägtransporter och andelen fortsätter öka i takt med att vägtrafiken ökar⁴
- Avgasutsläppen från vägtrafiken påverkar naturen genom utsläpp av försurande, gödande och ozonbildande ämnen och har dessutom en negativ effekt på människors hälsa

Stockholms stad har som mål att ta ansvar för att minska de klimatpåverkande utsläppen och att vara fossilbränslefritt år 2040⁵.

- I Stockholm uppgår utsläppen av växthusgaser till ungefär 3 ton per person och år, räknat på transporter, el och uppvärmning⁶
- Ett delmål är att utsläppen av växthusgaser år 2020 ska vara nere i 2,3 ton per person och år⁵

² Statistiska centralbyrån, 2014

³ Swedbank, 2013

⁴ Vägtrafikens miljöpåverkan, Naturvårdsverket, 2015

⁵ Budget 2016 för Stockholms stad och inriktning för 2016-2017 samt ägardirektiv 2015-2017 för koncernen Stockholms Stadshus AB, Stockholms stad, 2015

⁶ Leva miljövänligt och klimatsmart, Stockholms stad, 2015

Det finns idag skillnader inom Stockholm, vilket syns genom exempelvis:

- Skolresultat, i Norrmalm och Östermalm går 94 procent av eleverna ut grundskolan med behörighet till gymnasiet nationella program, motsvarande siffra i Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta är 78 procent⁷
- Sysselsättning, områden med högst sysselsättning har över 88 procent förvärvsarbete medan områden med lägst sysselsättning har 50 procent⁶
- Valdeltagande, det valdistrikt med högst andel som deltog i valet hade över 94 procents valdeltagande medan distriktet med lägst valdeltagande hade under 41 procent⁶

Stockholm och Sverige har hög tillgång till uppkoppling och användning av digitala enheter.

- 92 procent av befolkningen 12 år och uppåt har tillgång till internet⁸

I Sverige har medellivslängden för invånare ökat sedan 1860-talet.

- På hundra år har andelen av befolkningen som är 65 år eller äldre dubblats medan andelen 10 år eller yngre har halverats⁹
- Prognoser visar att kostnader för äldreomsorg och sjukvård kan komma att öka med 270 procent från år 2014 till år 2040¹⁰

Teknisk utveckling inom områden som moln, mobilitet, Internet of Things (IoT), säkerhet och dataanalys öppnar nya möjligheter för smarta lösningar i världens städer, vilka kan användas för att bemöta delar av de behov och utmaningar som exemplifierats ovan. I de nordiska länderna finns goda förutsättningar, exempelvis i form av att IoT-marknaderna är bland de mest mogna i världen.

- I Norden finns det närmare fyra gånger så många uppkopplade saker (IoT-enheter) per person som i resten av världen¹¹
- Antal uppkopplade saker i Norden förväntas öka med drygt 20 procent per år och nå 150 miljoner år 2020¹⁰
- Det innebär mer än fem uppkopplade saker per person i Norden

⁷ *Skillnadernas Stockholm. Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm, 2015, Stockholms stad, 2015*

⁸ *Svenskarna och internet, Internetstiftelsen i Sverige, 2015*

⁹ *Befolkningspyramiden har blivit ett torn, SCB, 2015*

¹⁰ *Åldrande befolkning, Folkhälsomyndigheten, 2014*

¹¹ *Connected Things 2016, TeliaSonera och Arthur D. Little, 2016*

Stockholm har goda förutsättningar och möjligheter att bli en smartare stad.

- Stockholm har världens största neutrala fibernätverk
- Stockholm var en av de första städerna i världen med 4G och idag finns det fyra konkurrerande 4G-operatörer och en världsunik mobiltäckning i staden till följd av detta
- Stockholm är ett ledande IKT-kuster¹² i Europa och världen, med flera världsledande företag och framgångsrika startupföretag
- I Stockholm har programmerare på senare år utvecklats till ett av de vanligaste yrkena i regionen
- I Sverige genomsyras näringslivet av platta hierarkier där varje individs idéer och tankar räknas
- Sverige erbjuder möjligheter för vårdnadshavare att arbeta under barnomsorgen
- Sverige har hög jämställdhet, topp 5 i världen¹³

Stockholms stad ligger även långt framme inom det som normalt brukar benämnas e-förvaltning.

- Nationellt sett låg staden långt fram redan år 2014, med ett 60-tal e-tjänster och över 30 mobila applikationer, vilket ledde till en delad förstaplats i SKLs index för kommuners utbud av e-tjänster och applikationer
- Användningen av e-tjänster har även ökat kraftigt och gick från 2012 till 2013 upp 25 procent till 1,8 miljoner användningstillfällen

Arbetsmötena och enkäterna med invånarna identifierade ytterligare möjligheter:

- Smart stad engagerar och intresset kring visionen ”världens smartaste stad” är stort vilket visas av att över 75 procent av de cirka 3 350 enkätsvaren är positiva till att staden tar fram en strategi för smart och uppkopplad stad. Dialogen med invånare är viktig i både framttagandet och genomförandet av strategin
- Det finns önskemål om att information från och kontakt med Stockholms stad ska vara kopplad till invånarens livssituation
- Det är viktigt för invånaren att tjänster är flexibla och går att använda över kommungränser samt att landstinget, kommunens och i vissa fall även statliga myndigheters tjänster är samordnade

¹² Ett kluster är ett geografiskt område med flera företag inom samma bransch, i detta fall inom informations- och kommunikationsteknik (IKT)

¹³ *The Global Gender Gap Report 2014*, World Economic Forum, 2014

Pågående och nyligen avslutade ”smarta” projekt

Det finns flera pågående och nyligen avslutade projekt inom Stockholms stad kopplat till nya digitala tjänster och verktyg. I framtagandet av strategin har en kartläggning av dessa gjorts, där över 150 pågående eller nyligen avslutade projekt identifierades. Dessa projekt pågår i förvaltningar, bolag och stadsdelar i staden. Inventeringen finns i bilaga 3 där projekten kort beskrivs.

Möjliga nya projekt

Många städer i världen gör insatser för att bli smartare, exempelvis Dubai, New York, London, Barcelona, Hong Kong, Singapore och Wien. Omfattningen och inriktningen på smart stad-satsningar runt om i världen skiljer sig samtidigt åt. Få städer i världen driver heltäckande initiativ som inkluderar både invånare, offentlig verksamhet, näringsliv och akademi samt alla verksamhetsområden, exempelvis trafik, energi, miljö, hälso-/sjukvård. Städerna lägger tonvikt på olika samhällsområden som prioriteras inom utvecklingen av den smarta staden. Några städer är fokuserade på ekonomisk tillväxt medan andra är mer fokuserade på levnadsvillkor. Gemensamt är dock:

- Ett tydligt fokus på stadens invånare och hur ny teknik kan användas för att förbättra villkoren för de som bor, besöker och verkar i staden
- Områden som ofta nämns är miljö, klimat, samverkan, service, effektivitet och trivsel

Under framtagandet av strategin har över 200 möjliga nya smarta projekt identifierats genom arbetsmöten, intervjuer, enkäter och omvärldsbevakning, där digitalisering kan göra en skillnad för verksamheten. Dessa möjliga nya projekt har översiktligt bedömts utifrån genomförbarhet och effekt, och är en grund för genomförandet av strategin samt det fortsatta arbetet i digitaliseringsprogrammet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för digital utveckling i samverkan med en arbetsgrupp bestående av AB Stokab, S:t Erik Kommunikation AB, miljöförvaltningen, trafikkontoret, äldreförvaltningen, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, idrottsförvaltningen, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, socialförvaltningen, exploateringskontoret, SLK kommunikationsenheten, Urban ICT Arena och Stockholm Business Region. Arbetsgruppen för den smarta staden har under strategiarbetet fungerat både som referensgrupp och som ett samverkansforum. Samverkan har även skett med Mobile Life¹⁴ och eGovlab¹⁵.

Strategin har även tagits fram i samråd med innovationsdirektören och utredningsstaben.

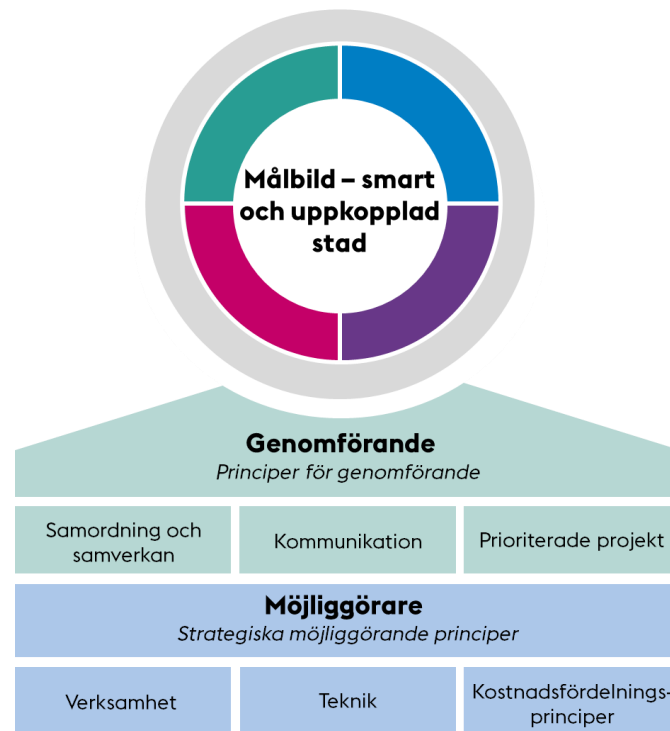
Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

En smart och uppkopplad stad definieras här som en stad som utnyttjar digitaliseringens möjligheter för att göra livet enklare och bättre för invånare, företagare, och besökare samt för att effektivisera och förbättra stadens verksamheter. I staden skapas kontinuerligt nya smarta tjänster och innovativa lösningar för att nå detta.

Det finns många goda exempel, projekt och verksamheter som redan idag verkar för en smart stad, men det finns ett behov av att samordna, rikta samt prioritera dessa och nya satsningar inom staden genom en gemensam strategi. Stockholms stad har genom detta goda förutsättningar för att bli ännu smartare och på sikt uppnå visionen om "världens smartaste stad". Strategin i bilaga 1 tydliggör riktningen i tre områden: gemensam målbild, genomförande och möjliggörare. Delarna i strategin syns i Figur 3.

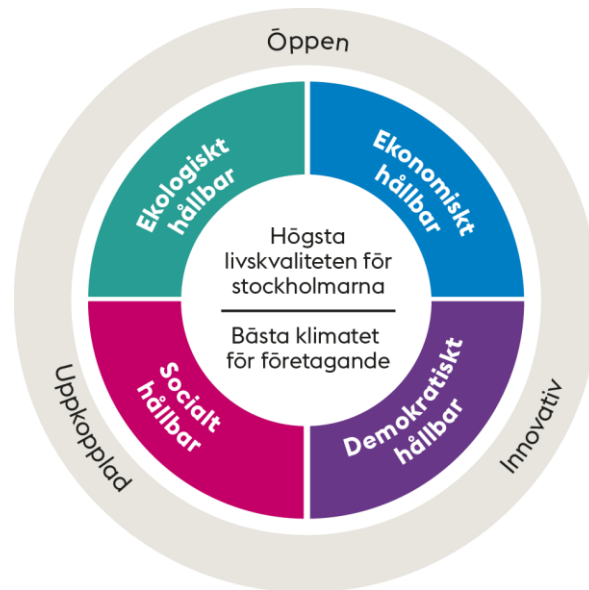
¹⁴ Forskningscenter som etablerades 2007 och har etablerat sig som ett internationellt känt forskningscenter inom området mobila tjänster. Centret är delfinansierat av Vinnova. Andra intressenter som deltar i centret är Swedish ICT, KTH, Ericsson, Microsoft, IKEA, ABB med flera.

¹⁵ eGovlab är en forskningscenter inom e-förvaltning som bildades 2011 på Stockholms universitet.

Figur 3: Strategins delar

Målbild

En målbild som sammanfattar målet för utvecklingen av den smarta staden föreslås. Målbilden för den smarta staden, tar avstamp i Vision 2040 och består av tre lager, se Figur 4.

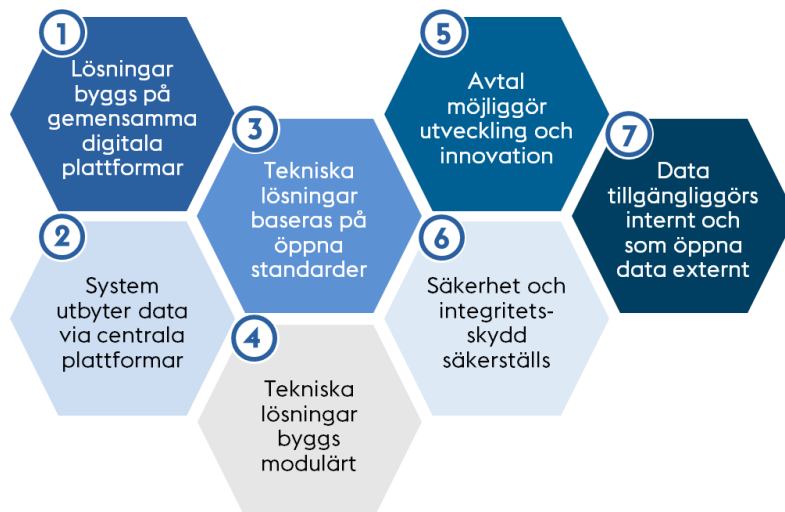
Figur 4: Målbild

För respektive område i målbilden finns delmål definierade vilka framgår i strategin i Kapitel 3: Målbild för Stockholm som smart och uppkopplad stad.

Strategiska möjliggörande principer

För att vägleda utvecklingen och säkerställa långsiktigt hållbara lösningar som möjliggör den smarta staden har sju strategiska möjliggörande principer tagits fram som ska eftersträvas i staden. Dessa definieras i strategin i avsnitt 4.1 och presenteras i Figur 5.

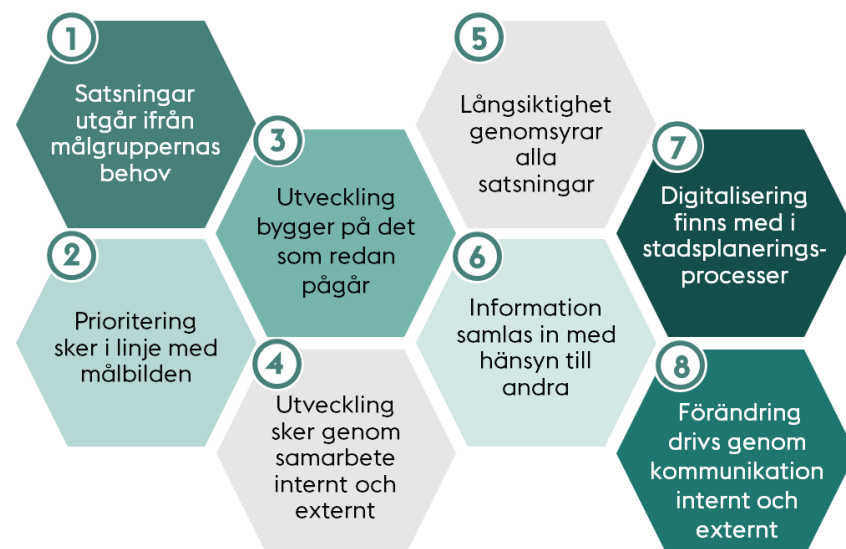
Figur 5: Strategiska möjliggörande principer

Principer för genomförande

För att vägleda och samordna genomförandet av strategin har åtta principer för genomförandet tagits fram som ska eftersträvas i staden. Dessa definieras i strategin i avsnitt 5.1 och presenteras i Figur 6.

Figur 6: Principer för genomförande

Prioriterade projekt

Som en del i genomförandet av strategin initieras ett antal prioriterade verksamhetsprojekt och förutsättningsprojekt, vilka bör finansieras som en del av genomförandet av denna strategi.

De prioriterade verksamhetsprojekten syftar till att vidareutveckla eller skapa nya applikationer, tjänster och lösningar som används av verksamhetsområdena samt genom nya arbetssätt skapar nytta i Stockholm.

De prioriterade förutsättningsprojekten syftar till att skapa de förutsättningar som krävs för att utveckla den smarta staden och kopplar till verksamhetsprojekten ovan. Genomförs inte förutsättningsprojekten kommer inte de prioriterade verksamhetsprojekten eller kommande verksamhetsprojekt relaterade till målbilden att kunna genomföras. Förutsättningsprojekt som föreslås är exempelvis:

- Kartläggning av befintliga digitala plattformar
- Plattformar och infrastruktur för integration, IoT och big data
- Riktlinjer för IoT-enheter och interoperabilitet
- Öppna data
- Kunskapsspridning
- Samverkan
- Juridiska utredningar
- Informationsarkitektur och informationssäkerhet

Kommunikationsstrategi

Kommunikationsstrategin är ett övergripande dokument för kommunikationen i och runt genomförandet av strategin för en smart och uppkopplad stad. Kommunikationsstrategin definierar bland annat syfte, mål, målgrupper och budskap. Dokumentet ska vara vägledande för alla Stockholms stads verksamheter i deras kommunikation kring den smarta staden. Kommunikationsstrategin beskrivs i bilaga 2.

Organisation för genomförande

Kommunstyrelsen föreslås samordna och följa upp nämnders och bolagsstyrelserns arbete med genomförande av strategin. Varje nämnd och bolagsstyrelse föreslås ansvara för att aktivt arbeta utifrån denna strategi för att nå målbilden inom respektive verksamhet.

Digitaliseringsrådet föreslås ansvara för samordning av strategin för den smarta staden. Rådet föreslås även ansvara för den övergripande prioriteringen av projekt för att bli en smart stad och val av de projekt som ska finansieras.

Stadsledningskontorets avdelning för digital utveckling har uppdraget att arbeta nära de olika verksamhetsområdena för att aktivt kunna stödja verksamheter i sitt förändrade arbete med att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen för med sig. Genomförandet av strategin föreslås därför ledas av och samordnas inom avdelningen för digital utveckling.

Nya resurser kommer att krävas för att genomföra strategin. Ett program (samordnande projektorganisation) för den smarta staden föreslås etableras inom avdelningen för digital utveckling. Programmet föreslås ansvara för att samordna och följa upp de prioriterade verksamhetsprojekten och förutsättningsprojekten. Utöver resurser till programmet kommer nya permanenta linjeresurser och kompetenser att krävas inom avdelningen för digital utveckling för att förvalta resultaten av de genomförda förutsättningsprojekten. De prioriterade verksamhetsprojekten som drivs av verksamheterna tillsammans med avdelningen för digital utveckling kommer vidare kräva att respektive verksamhet har kompetens att genomföra projekten och prioriterar arbetet med dem.

Ytterligare projekt för den smarta staden föreslås samordnas och följas upp av projektkontoret inom digital förnyelse, där projektförslag går genom ordinarie ansökningsprocess.

Finansiering och kostnadsfördelningsprinciper

Kommunfullmäktige föreslås i budget och bokslut beakta de kostnader som genomförandet av strategin för den smarta staden innebär. Genomförandet av strategin innefattar prioriterade förutsättningsprojekt och verksamhetsprojekt samt samordning av genomförandet. Andra och parallella projekt inom ramen för den smarta staden ute i verksamheterna ryms inom ordinarie budget eller söker särskilda medel inom eller utanför staden. Uppskattade kostnader för att initiera ett antal prioriterade projekt och det programkontor som föreslås för att påbörja genomförandet av strategin för den smarta staden presenteras nedan (ej inberäknat utökade linjeresurser till avdelningen för digital utveckling).

	2017	2018
Prioriterade förutsättningsprojekt	41 mkr	6 mkr
Prioriterade verksamhetsprojekt	92 mkr	34 mkr
Program för den smarta staden	9 mkr	8 mkr
Totalt	142 mkr	48 mkr

Grundprincipen är, som för allt it-stöd i staden, att kostnaden för verksamhetsspecifika lösningar och tjänster bör bäras av det verksamhetsområde som använder dem.

Under förutsättning att finansiering beviljas för genomförandet av strategin utökas den gemensamma it-infrastruktur som stadsledningskontoret har ansvar för till att även omfatta den gemensamma it-infrastrukturen i den smarta staden, som används av olika verksamhetsområden. Tilläggskostnaden för löpande drift och förvaltning av den nya it-infrastrukturen fördelas till nämnder och bolagsstyrelser på samma sätt som övrig gemensam it-infrastruktur, genom it-prislistan.

Nät och utrustning som används för datatrafik i den smarta staden ansvarar Stokab respektive S:t Erik Kommunikation för i enlighet med tidigare beslut av kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Strategi
2. Kommunikationsstrategi
3. Pågående projekt
4. Möjliga projekt